

„ЭДАЗИ“ ежедн. орган эстонск. секции П. К. Р. К. П. в Сев.-Западн. Бюро П. К. Р. К. П. : : :
 В. Р. П. К. П. ja Põhja-Eääne büroo Cesti jetti, hääletandja.
 Ленинград, Фонтанка 27. Aawatud tella 10-7.
 Telefonid: Toimetus — 533-86, trükituba — 171-41.

Edasi

Kulutuste ja tellimiste hinnad	
Kulutamine	Tellimine
esimesel lft. 3 r. kul.	hinnades 1 kuu — 1 rbl.
viimajel „ 1 „ „	aasta — 11 rbl.
teistmisel „ 6 „ „	Maal 1 kuu — 50 kop.
t.-har. ajut. 20 f. „	aasta — 5 rbl. 50 kop.
C. Kirjast. ühikute liimetele ja kollekt. tellides 15% odavam.	

Nr. 8 (2208)

Laupäeval, 10. jaanuaril 1925

S. aastakäik

Hiigipäew lüftas tagasi kommu- nistide amnestia nõude.

Sozialdemokraadid toetasid kapi- taliste hääletamisel.

Berliinist, 8. jaan. Täna hommikul Saksia riigipäewa istangul waliti esimeheks 231 häälega 447 häälest, sotsiaaldemokraat Lebe.

Oma siisejuhatuse kõnes tähendas ta muu seas, et tema ühtewiisi kaitseb kõigi riigipäewa fraktsioonide, ijaaransis wähemusfraktsioonide, hume. Sellepääle kofitsid kommunistide pindidelt hüüded: Wähemuse kaitsemine politsei abil.

Kommunistide jaaditud kriipsutafid alla, et poliitwangide wabastusküsimus peab tunnistatama türeks. Nad teatasid, et aasta tagasi areteeritud jaadid Urban pole seni veel üle kuulatud. Naudades needitult lubatse tal oma jõpru näha. Areteeritud jaadid Helleini ei lubata lugeda ajalehti ega kirje wahetada.

Kõigi kodanliste parteide ja sotsiaaldemokraatide hääletega liitati rutulikkuse nõue tagasi. Küsimus anti komisjoni läbiwaatamiseks üldisel alusel.

Kommunistliku rühma nimel avaldas sm. Tellmann teadaande, milles tähendati, et iga kodanlik walitus on maskeeritud kapitaalide diktaatuur. Iga kodanline walitus Saksamaal püüab fõit kontributsiooni maksimise kulud panna Saksia tööliste päale. Töölisteklassil tuleb foguda rewolutsioonilist jõudu, et wastukaalus kapitaalide diktaaturile jääda proletariaadi diktaaturile.

Saksia töölistele — 3000 a. türmis istumist.

Sozialdemokraat Eberti kohtuotsus rewolutsiooniliste tööliste üle.

Berliinist, 8. jaan. Saksamaa Mopri teiskomitee awaldas awalitu kirja Saksia wabariigi presidendile jots Ebertile. Kirjas näidatakse, et Ebert on 1000 töölist äraannud klassiwaenlastele. Minuütsi päale märtsi ülesastumist Eberti poolt määratud eraforralised kohtud mõistisid töölisti türmi üldijelt 3000 aasta suures. Ühes sellega wabastas Ebert filmapaistwaid kontrewolutsionäärid, Saksia fassitside juhid.

Töölisteklass ei oota Ebertilt mingit armuandmist. Ta nõuab ainult, et Ebert wõtaks arutusele Saksia uues walitjuses töölisteklassi eest mõitlejate amnesteerimise küsimuse.

Saksia riigipäewal.

Politseilik-nuuskurlik wäärilikkus.

Berliinist, 8. jaan. Tänaajel riigipäewa istangul esines rahwapartei rühma liige Kahl ettepanekuga, milles nõudis karmilt päewakorra järele töökorraldamist, parlamendi wäärilikkuse kaitse eesmärgil wähemuse terrori wastu. Kahli kõnet taksitasid marulised wahelhiüded kommunistide poolt.

Wäjaastuw kommunistlik jaadid Eiborn teatas: Kahl kõneles siin ülespuhutud sõnakõlksudega wäärilikkusest ja parlamendi austamisest. Kodanlijed erakonnad ja sotsid on parlamendi wäärilikkuse juba kaotanud: wiimajel ajal on nad parlamendi faalift wälja jaatnud politsei abil jaadituid ja faali täitnud nuhtidega. Kommunistlik partei nõuab ettepaneku tagasilükkamist.

Selle päale waatamata wõetakse rahwapartei ettepanek hääleteenamisel wastu kommunistide hääle wastu ja antakse komisjoni, kes töö järjekorda korraldab.

Liitriikide rahanduse konverents.

Rahanduse haikalade tumedad sepiitused.

Pariisist, 8. jaan. Kell 5 päewal algas rahanduskonverentsi üldkoosolek. Konverents otustas mitte enne esmaspäewa üldkoosolekut kofu kutsuda, et wõimalust anda jaaditutel lõpetada poolametlikke ja eraläbirääkimisi.

Pääküsimus on liitlaste wahelised wõlad.

Prantsuse lehed rõhutawad, et Churchil ja Clemenceau wahetasid enne läbirääkimiste algamist sõbralisi terwitusi. Liitlaste waheliste wõlgade küsimus on, kuigi see konverentsi päewakorras ei seis, tooniandwaks küsimus, sest Prantsusmaa tõstatas selle küsimuse energiliselt üles poolametlikudel läbirääkimistel.

Tahawad fõit Saksamaa turjale weretada.

Ajalehed toowad veel ette teise tee liitlastewahelise wõlgade tasumiseks, lugeses võimalitult fõit Euroopa wõlad Ameerikale annuleerida ja jeda Saksamaa häästegemismakst wõtta. Poolametlikud läbirääkimised kõigis neis küsimustes peetakse palawifullisel kiirujel. Prantsusmaa on nähtawasti otustanud energiliselt kaitsta oma huwifid ja äärmisel juhul isegi sunnibabinuufid tarwitades. Seda tõendab märkus „Informationis“, kus näidatakse, et Prantsusmaa teoreetiliselt omale õiguse jatab unsi pante wõtta Dawesi plaani mittetäitmisel.

Prantsuse panfiiride meelemõrudus

Prantsuse ühiskondlik arwamine tuletab mõrudal näol meele, et liitlased nõuawad Prantsusmaalt wõlgade maksimist, mida tema teinud liitlaste huwides. Rõhutatse, et Ameerika nõuab wõlgade täielist maksimist. Prantsusmaa ainjam lootus on, et wõib olla kannab Inglismaa mõned ohwrid häästegemismakstu küsimuses. Wõib olla ka Ameerika on nõus Prantsusmaale wõlgade maksimist pifendama 12 aasta päält 30 aasta päale. Loodetakse veel, et ka Belgia, et hoida tasakaalu, sunnitud on nõus olema häästegemismakstu osa wähenemisejega.

Raha otustab fõit.

Ameerika riigipanga ringfondades arwatse, et võimalik on Ameerika osawõtt konverentsist sel tingimisel, kui sellest osa wõtawad ainult kolm riiki: Ameerika, Inglismaa ja Prantsusmaa.

Ameerikale jääb õigus häästegemismakstu omale saada.

Pariisist, 8. jaan. Hawase agentuur teatab, et Inglise jaaditud on põhimõttelisel oma nõusolekut awaldanud Ameerikale õigust anda oma wõlgasid kätte jaada Saksamaa maksudest, kusjuures nende makstude aega pifendatakse 12 aasta päält 24 aasta päale. Arwatakse, et häästegemismakstu Prantsusmaa osa (52%) endiseks jääb.

Zinnufate Gestist.

End. jots auhindasid jagamas.

Tuntud jots ja „Kapitali“ esimehe ande eestikeelde tõlkija — Otto Sternbeck on „wabaduse ristide“ jagamise komisjoni liitmeks määratud. Selle komisjoni ülesanne on 1. detf. „kangelastele“, nuhtidele ja muudele kaabakatele „autaju“ jagamine.

1. detf. ja Tallinna politsei.

Nüüd on 1. detf. jündmiste uurimisega ka politseini jõutud. Teenistujest on lahti lastud 6. jaoskonna ülem Kõrge ja 5. jaoskonna ülem Pawian, kes kommunistide „mäsajut“ teada faades endid ära peitnud. Ametist tagandatud on ka fordnif Karp, kes 1. detf. mäsajate poole awalikult üle läinud ja neid toetanud. Kõik kolm on antud sõjawälja kohtu kätte.

Päale nende on ametis alandatud ja tagandatud veel terve rida politseiliste, teiste hulgas ka raudteepolitsei ülem Miller ja 2. jaoskonna politsei ülem Mardi.

Laenuude protsendid.

Warem tehtud laenuude protsентideks tuleb Gestil 1925. a. jooksul maksta: Ameerika walitjusele — 213.132.600 marka, Ameerika abianbm. komiteele — 31.187.700 mrf., Ingliise walitjusele — 25.722.500 mrf., Prantsuse walitjusele — 3.523.200 mrf. Kofu lähew välislaenuude protsентide maksimiseks 4.070.000 mrf. Päale selle on Gestimarga kurfi langemise tõttu celarwesje veel wõetud 50 miljoni mrf. kursiwahede katmiseks.

Walju Cesti riigi „esitamine“ maksma lähew.

1925 a. celarwes on Cesti demokraatliku wabariigi välisesituste kuludeks järgmised jummad üles wõetud. Nii lähew siis Gelsingi välisesitus maksma 3.706.700 marka, Riia — 4.497.300 mrf., Luke — 252.200, Rowno — 1.362.700, Warsjawi — 3.964.900, Berliini — 5.426.000. Stokholmi — 3.670.400, Kopenhaageni — 597.600, Londoni — 9.735.300, Pariisi — 8.222.500, Rooma — 2.706.200, Washingtoni — 8.551.500, New-Yorki — 3.424.000, Moskwa — 12.150.000, Leningradi — 3.570.000, Ukraina — 1.117.400, Siberi — 1.077.200, Jamhuri — 465.800. Üldse on „välisesituste“ kuludeks üles wõetud 74.497.900 marka. Päale nende jummade on üles wõetud veel 23.525.000 mrf. konverentside jne. korraldamiseks.

Seega on Cesti rahwal ümarguselt jada miljoni marka turjal, mida hõrrad Cesti „esitamise“ prassimisel tarwitawad.

Kus ei wõi politsei walwe all olewad „kahtlased“ elada.

Politsei walwe alla antawat kõiki isikuid, kes wabanenud paranduswangimajadest — 4 aastaks, õiguste kaotamisega jeotud türmi karistusest wabanenuid — 2 aastaks ja mõnede õiguste kaotamisega jeotud karistusest wabanenuid — 1 aastaks. Politsei walwealustel on keelatud järgmistes kohtades elamine: Tallinna linn, Raissaare, Wiimfi, Rehatu, Rae, Rurna, Nabala, Saku, Saue, Wäana, Harju ja Keila wallad ning Wene-Cesti luumamaa piiri ääres ja Peipsi järwe ääres 25 kilomeetrilises maaribas.

Sm. Kuibõschew.

Töölis-talupoegade kontrolli rahwakomisjar.

Mussolini töötab.

Hulgalised läbiotfimid ja finniwõtmised Itaalias.

Roomast, 8. jaan. Kogu Itaalias pannakse toime hulgalisi finniwõtmisi ja läbiotfimi. Klubid, mille tegewusest rewolutsionäärid osa wõtawad, sulutakse finni jne. Genuas pandi läinud õõjel 100 ja Neapolis 600 läbiotfimit toime. Milanos wõeti finni 9 isikut, keda kahtlustatakse osawõtmises kommunistlikust noorsoo liikumistest. Mõnes linnas pandi toime osaline fassitsistliku miitlisa mobilisatsioon.

Kas Herriot lahkeb?

Pariisist, 8. jaan. Poliitilistes ringfondades on käimas kuulujutud, et Herriot terwis on pahem kui jeda teatatakse ametlikult. Herriot ei juutwat ilmuda parlamendi awamisele ja ta andwat mõne päewa pärast lahkumise palwe ära. Ta järeltulijaks nimetatakse Clementelle.

Ameerika sõjalaewastiku manöwrid.

New-Yorgist, 8. jaan. Ameerika ühiskondlike Atlandi laewastik omas täies koosseisus sõitis wälja manöwrittele. Osa sõjalaewastikust lähew läbi Panama kanali Waiifesse ookeani, kus ta ühineb Kalifornia läheduses manöwreeriva laewastikuga.

Manöwrid Indias.

Londonist, 18. jaan. 15. jaanuaril algawad India päalinna Delhi ümbruses sõjawägede manöwrid, kust wõtawad osa 35.000 meest, hulk fuurtükikawgefid, õhulaewastik ja soomusontude osad. Manöwritelle on kutsutud ka Afganistaani sõjawäe esitaja.

Hulgalised noorte finniwõtmised.

Warsjawist, 8. jaan. Krakowis pandi toime hulgalisi finniwõtmisi noorte organisatsioonide liikmete keskel. Warsjawis wõeti finni hulk üliõpilasi, kes on koondunud iseseiswa sotsialistliku organisatsiooni ümber.

Wastuhakkamise ettevalmistuse eest sõjawälja kohtu kätte.

Warsjawist, 8. jaan. Ostrówis anti sõjawälja kohtu kätte kolm talupoega, keda fündistatakse wastuhakkamise organisatsioonides.

Banderwelde-Chamberlain.

Inglise välisminister Chamberlain, üks E. N. W. Liidu praegusaja ägedamaist vastastest, on 2. Internatsionaali juhtides omale ustavaid liitlasi leidnud.

Ammu see oli, kui Chamberlain oma Euroopa reisirajul „pühajõda“ jutustas enamlaste vastu. Selle reisu tagajärge nägime meie kohe. Baltaniil tekkis Jugo-Slaavia, Bulgaaria ja Rumeenia mustade liit, kes oma eesmärgiks seab avalise võitluse E. N. W. Liiduga.

Et Prantsusmaa huvid tal ei luba avalikult võitlust pidada E. N. W. Liidu vastu, siis lubab Inglismaa Prantsusmaa võlakohustusi pikendada, kui Prantsuse valitsus aga sõbralikest koostööstamisest E. N. W. Liiduga loobub.

Kõik need nähtused on ühe ja sama ahela ühtsed lülid, millega inglise imperialiim töölis-talupoegade võimu ja kogu maailma töörahvast ähvardab.

Kuid waadeldes kõiki neid sõjakaid ettekuulutusi, tuli imestada ainult ühte: miks Chamberlain omale liitlasi ei otsinud oma truude teenrite — mittemajanduslike ja sõjaliste juures, kelle ainuke eesmärk on, et nad välismaa töölisi E. N. W. Liidu töölise vastu üles kihutada püüavad.

Kuid kui kapitalistid veel kõhtleb, kas ta teenrid praeguseks tööks ka täiesti kõlbulised on, ruttavad need teenrid uuesti truuduswande andmisega, teatavad uuesti, et nad valmis on imperialismi huvid kaitsma.

Kollaste Internatsionaalide ühendatud kongressil, kust osa võtavad Teine (Londoni) Internatsionaal ja Amsterdam (ametühjaste) Internatsionaal, oli tähtsamaks tööks — poril loopimine Wenemaa töörahva päale.

Tuntud töölisklassi äraandja Banderwelde võtab kõik oma mustafunksi osavuse kogu, et tõendada inglise töörahvale — ärgu usku see inglise ametühjaste saatkonna aruannet E. N. W. Liidu juhtes.

Sofistades Wenemaalt väljaetud „sofialistidega“ Dani ja Zeretelliga, tõstab Banderwelde uuesti Gruusia küsimuse üles, keda turnamat (?) nõukoguvallitsus. Ta võtab kogu oma kõnekunstist kogu, et ümber lükata Wenemaalt tulnud inglise saatkonna teadaannet, et ainult nõukogu võimu ajal on Gruusia rahvas võimastust saanud rahulikult loovat tööd teha.

Meie kaubanduse lähemad ülesanded.

Börse-kaubanduse nõutogu kongressi täistogu istangult.

Neil päevil avati börs-kaubanduse nõutogu kongressi täistogu istang, milles jm. Scheinman, E. N. W. Liidu uus kaubanduskomissar, järelejuhatuseks kõneles meie kaubanduse lähematest ülesannetest.

Tähelepanu meie määratu edu päale, mis meie saavutanud rahvamajanduse alal viimastel ajal, jm. Scheinman kõneleb, et isegi Euroopas ja Ameerikas pole käesoleval aastal ühtki tööstusmajandusmeest, kes meie edu ei tunnustaks. Edasise rahvareformi teostamine, ilma puudujääkideta 1924—25 a. riigi eelarve, hindade alandamise edu, tööstuslike tööstuste, omahinna alandamine, viljavalmistuse edu näitab meile, et meie oleme valmis saanud endi ülesannetega.

Reed edusammud on aluspinnaks edaspidistele edusammudele. Praegu on meie ülesanded: kindlustada liitu talupoegade, alandada edaspidi hinde, mis on võimalik aga tööstuse jellekohase arendamise juures, alandada suurmüügi hinde, valmistust suurendada, teda odavamaks teha. Lähemal ajal tõuseb üles küsimus, riigi hegemonia viljaturul.

Erakapitaali lahemal kohtal oleks lapist üles seada küsimust meie sümptomaatilist ja antipaatiatist tema vastu. Praegusel korral vajab meie kaubaringkätt

abinõude suurendamist, sest meie riiklik ja kooperatiivne kapital pole suuteline oma alla haarama turgu termena. Siin võib meil kasulik olla erakapitaal, kuid võrd ta võib turunduseid täita.

Kooperatsioon oli edukas, kuid sellest on vähe. Kooperatsiooni ülesandeks on — luua talupoegade kindel asjaajamine, varustada teda nii, et talupoegadele selgeks saab, kui kasulik on talvilik on kooperatsiooni talupoegadele.

Edaspidi on vaja pöörata tähelepanu kaupade ringkäigu kiirendamise päale.

Kui ringkäik kiireneb $\frac{1}{3}$ ehk $\frac{1}{4}$, siis on see meie tööstusele suur võit.

Lähemateks ülesanneteks aga on: forraldada surumist väikemüügi päale, et ajamerde kaoks suur ja väikemüügi mittejoomitav vahetõrj, suurendada turu mahutavust, rahvalikumaks teha riiklikku ja kooperatiivlikku kaubandust, luua nõukogu ja kooperatiivne kaupmeest.

Erakapitaali lahemal kohtal oleks lapist üles seada küsimust meie sümptomaatilist ja antipaatiatist tema vastu. Praegusel korral vajab meie kaubaringkätt

Päale ettekande astus välja jm. Kaganovitš, kes aru andis esimestest viljavõistamise kokkuvõtetest.

Nii sirutab siis „töölise juht“ Banderwelde kõige mustemale imperialistile Chamberlainile oma „abiandva käe“.

Kuid ega see ühine väerind sugugi nii hirmus ei ole, nagu sellest ähvardavalt kirjavad johtid. Banderwelde-Chamberlaini ühisel väerinnal on pragu sees ja see pragu on õige ähvardav. Waatamata Banderwelde kõneosavuse päale, waatamata Dani ja Zeretelli pisarate päale, jäid inglise ametühjaste jaadikud külmaks jannaste „õrnuste“ vastu ja ei ühinenud kollaste Internatsionaalide juhtide nõutogu vastase poliitikaga.

Inglise saatkond ütles avalikult, et inglise töörahvas ei saa kunagi võitlema Wenemaa töörahva vastu.

Ta see ei ole meile ootamata. Inglise töörahvas, kes Chamberlainide imperialistliku poliitika tõugade vahel waevleb, teab väga hästi, milleni viia võib võitlust E. N. W. Liiduga. Ta teab, et võitlus E. N. W. Liidu vastu tähendab võitlust kogu maailma proletariaadi ja kurnatud

rahvaste vastu. Ja mis ka Banderwelde ei teeks, kuidas ta ka Chamberlainile saba ei liputaks, ometi ei suuda ta kõigutada kogu maailma töörahva poolehoidu E. N. W. Liidu vastu. Kollased kapitalid öeldes, et nad on aga kufitad, kes ainult kaugele urisuvad. Lähedale nad Wenemaa töörahvale tulla ei julge. A. T.

Kodanluse maalt.

Töösundus Türgimaal.

Angora st, 7. jaan. Medshilis võttis vastu seaduseelnõu, mille järele kõik pärismaalased meestejooft kodanikud on kohustatud aasta jooksul töötama 12 päeva Türgimaa teede parandamiseks ja korraldamiseks.

Talupoegade partei liikmete arreteerimine Jugo-Slaavias.

Wiinist, 7. jaan. Uhes Rabišhi arreteerimisega Sagrebis, arreteeriti 150 talupoegade partei liiget.

Nõukogude-Poola kaubandusühinus.

Warszawist, 7. jaan. Warszawis ajutati Nõukogude-Poola kaubandusühinus „Ruspoliorg“, kes töötama hakkab E. N. W. Liidu Warszawi kaubaehtuse kontrolli all. Ühijuse kapital on 1.000.000 rubla. Kavaifetaste E. N. W. Liidust vedada Poolasse harjakseid, Poolast — E. N. W. Liidusse puuvillapaberi jaadusi, keemilisi kaupu ja arstiaabinõusid. Poola riik annab ühijusele laenu 4.000.000 rubla.

Maavärijemine Ühisriikides.

New-Yorgist, 7. jaan. Bostonist ja teistest Uue-Inglismaa riigi linnadest teatatakse, et täna hommikul olid jelles raioonis maaluised tõuked, mis on ennekuulmata nähtus jelles raioonis.

Sõjakäit Norra kommunistide vastu.

Dalost, 8. jaan. Dälo komnoorjoo organisatsiooni juhidastse riigi äraandmisest, kusjuures kolmel selle liikumise juhil sejab ees 10 aastat tühis istuda. Riigi äraandmise seadust tarvitatakse Norras esimest korda.

Komnoorjoolaste üle kohtupidamise tagajärjel teatab Norra ajakirjandus, et kompartei ja teised 3. Internatsionaali kuuluvad organisatsioonid kuulutatakse väljaspole seadust. Kommunisti pooldamise päale waadatakse kui riigi äraandmise päale.

Amblitud pangas.

New-Yorgist, 8. jaan. Päale Kirill Bladimirovitš naine, „keisrinna“ Victooria äraõitru Ameerikast, jalgus, et kõik kuld, mis kullutati äraõitru päale, võeti puudustkannatavate emigrantide abistamiseks rahaliseks fondi. See jõnum tõi jagadust emigrantide ringkondadesse, kes otustasid nõuda fondi korraldajalt raisatud kulude tagasihaatamist, wastasel korral ähvardades kaelaõhtuliku vastutusele võtta.

Maru Daanimaal.

Kopenhaagenist, 8. jaan. Hirmus maru mõllab endijelt edasi Jutlandia lääne rannadel. Laevad kardavad merele jõita.

Lenin ja tema surma aastapäev.

Rääkida Leninist — see tähendab rääkida töölisklassi revolutsioonilise võitluse tema minewitus, olewitus ja tulewitus; see tähendab, rääkida Wene ja rahvuswahelise töölise liikumise kõiges selle keerulikkuses. Võitlus töeliku marxiistliku ilmawaate, töeliku revolutsioonilise programmi, strateegia ja taktika eest; võitlus töölisklassi ja talupoegade võimu ning selle võimu kindlustamise eest — kõik see on Lenin nimega seotud, leninismi alusjeks Wenemaal, Läänes, asumaades ja kogu ilmas *).

Arusaadav, et igaüks, kes Leninist rääkida tahab, küsimuse juure peatama jääb — mida selba põhjaliku leninismi alusjeks? Järgmised read on ettenähtud jelti-meestele abiks nende tööle aruannete koostajad Leninist ja tema surma aastapäewast.

Seefugused aruanded on:

1. Lenin, töölisklassi ja partei.

Agit-semmaariumis väljatöötatud kui kaks iseseisvat aruannet, peab neid töölise koosolekutel ühels aruandeks kogu liitma, kuna teise küsimuse (talupoegade) päale eriti suurt tähelepanu ja aega tuleb anda, seda küsimust partei käesolewa filmapilgu siemise poliitikaga ühendades.

2. Etimee kõne ehk aruande plaan on järgmine.

(Rääkijena).

1) Misfuguses ilmamajanduse arendamise ajajärgus (fiin hulgas ka Wenemaa)

*) Põhjalikumaks selgituseks on joovitaw Stalini raamat „Lenin ja leninism“.

ja poliitilistes ja klassilistes wahetõrjades mõis „väljalaswada“ Lenin ja misjugu-seb on leninismi ajaloolised juured?

2) Milleks sejab leninismi strateegia ja taktika siju?

3) Milleks peab Lenini arwamise järele töölisklassi partei olema?

4) Lenin ja Kommunistlik Internatsionaal.

Peatame iga nende küsimuste juures wahel ühtlasalikulmalt.

Lenin ei piirdu ühe ehk teise rahwuse raamidest, waid on rahvuswahelise töölise liikumise kaju.

Jagajugused katked teda suruda ja seletada Wenemaa arenemise iiswaidustega, ja ainult nendega, on enamlaste pahem liiwideerimine juba seepärast, et maailma revolutsiooni väljawaated ja kommunistlikud parteide enamlastamine käesolewal ajal jaaksid Leninist ja leninismist eemale kistud.

Leninit tuleb seletada wäljaminesse kogu ilmamajanduse aawaliist, kui terwest jüstteemist, mille eriojad üksteise wahel tugewalt seotud. Sm. Stalin teeb dieti, kui räägib, et „leninism imperialismi tingimustes kaswas ja kujunes, mil kapitalismi wastolud äärmise punktini jõudsid, proletarne revolutsioon otjekohse praktikiseks küsimuseks jai, mil töölisklassi wana revolutsioonile ette walmistamise ajajärel oma arenemise punktini jõudis ja uude kapitalismi otjekohse päätungimise ajajärku üle kaswas.“

Lenin nimetas imperaismi „jurewaks kapitalismiks“. Mifs? Sellepärast, et imperialiim kapitalismi wastolud kuni wiimse piirini wiib, kuni äärmise ulatuseni, mille järele revolutsioon algab.

Gnam tähtsamateks neist wastoludest tuleb kolme wastolu lugeda.

Etimee wastolu — see on töö ja kapitali waheline wastolu. Imperialiim

on monopolistlik trustide, jündikaatide, pankade ja rahameeste kõikwim tööstusmaades.

Töölisklassi wõitluses selle kõikwimu vastu jaid harilikud meetodid — ametiühijused ja kooperatiivid, parlamentlikud parteid ja parlamentlikud wõitlused koguni puudulikud. Kas heida kapitali armuajuseks, jaa wanat moodi ehk haara uute sõjariistade järele — niimoodi seab imperialiim küsimuse miljonliste proletariaadi masstide ette. Imperialiim wiib töölisklassi revolutsioonile.

Teine wastolu — see on mitmejuguuste finansrühmade ja imperialistlikude walitjaste waheline wastolu nende wõitluses tooresainete hallikate ja wõdraste maalaade eest. Imperialiim on kapitali wäljawaadu tooresainete hallikate juure, maru wõitlus nende hallikate monopolise emandamise eest, wõitlus juba jagatud ilma ümberjaotuse eest, wõitlus, mis eriti tuliwahajelt uute finansrühmade ja walitjaste poolt, otksides „päikese all kohta,“ wanade rühmade ja walitjaste wastu peetakse, kes haaratud maadest tugewasti kinni peawad.

See maru wõitlus mitmejuguuste kapitalistide rühmade wahel on tähelepanew jelles juhtes, et see enesest kui paratamata elementi — imperialistlike sõdajad, sõdajad wõdraste maade haaramiseks siisaldab. See asjaolu on omaford tähelepanew jalle jelles juhtes, et see imperialistlik wastastitule nõrgenemisele wiib, kapitalismi seiskoha nõrgenemisele üldijelt, proletariaate revolutsiooni filmapilgu lähenemisele ja selle revolutsiooni praktikisele paratamatusele.

Kolmas wastolu — see on uhkelt walitjate „iwiliseeritud“ rahwuste ja jagade miljonite ajumaade ja ärarippuwate rahwaste waheline wastolu. Imperialiim on kõige häbematum eksploateerimine laialiste ajumaade ja ärarippuwate maade

jagade miljonite elanikkude inimsuseta rõhumine. Hiiglastajude wäljapressimine — niifugune on nende eksploateerimise ja rõhumise eesmärk. Kuid, nende maade eksploateerimiseks peab imperialiim jall raudteid, wabrifuid, tehaseid, tööstuse ja kaubanduse teistkohti ehitama.

Töölisklassi tekkimine, kohaliku intelligentsi kaswamine, rahwusliku enesetunde ärkamine, wabaustliikumise tugewenimine — seefugused on selle „poliitika“ paratamatud tagajärjed. Revolutsioonilise liikumise tugewenimine, eranditeta kõikides kolooniates ja ärarippuwates maades, tunnis-tab seda filmanähtawalt.

See asjaolu on proletariaadil jelles juhtes tähtis, et see kapitalismil seiskuhaja juurdeni ära õonestab, tehse kolooniad ja ärarippuwad maad imperialismi referwibest proletariaate revolutsiooni referwibeks.

Niifugused on üldijelt imperialismi pääwastolud, mis wanat „õitjewat“ kapitalismi jurewaks kapitalismiks muudawad. Niifuguste ilmamajanduse wastolude pääl kaswab Lenin.

Wenemaa esitab enesest ainult ühte liili, kus wastolud selleni terawnesid, et kapitali-üldijes warijemises nad ainult wäljamineku punktiks wõijid olla.

Läheme jällegi Stalina wäljawõtte juure Leninist, mis seletab:

„Mistpärast nimelt Wenemaa leninismi kodutoibeks ja proletariaate revolutsiooni teooria ja taktika kodumaaks oli?“

Sellepärast, et Wenemaa kõikide nende imperialismi wastolude sõlme punktiks oli.

Sellepärast, et Wenemaa revolutsioonis rohkem käimapaal oli, kui üks teine maa, ja sellepärast oli ainult tema wõimuline neid wastolude revolutsiooni teel otustama.

Kellel see teadmata, et Wenemaa kapitali kõikwim despoottilise tsarismiga ühte julas, Wene natsionalismi agrejiojus

Duncani ei lubata jissejõita Pariisi.

Berliinist, 8. jaan. Jseboora Duncan pööras Prantfufe konjuli poole palwega, wälja anda luba Prantfufmaale jõitmiseks. Selle päale waatamata, et ta Prantfufmaa alam, teatati talle, et tema nimi on ülewal Prantfufmaale mittejoo-witawate wäljamaalaste nimelirjas.

Komnoorjoolaste kottupõrka-mine rahwuslastega.

Berliinist, 8. jaan. Potsdami wafhalis jündis kottupõrkamine komnoor-joolaste ja rahwuslaste wahel, mis kuju-nez wälja juureks faterufeks. Minult rat-japolitsei wahelisekamisel litwodeeriti löö-ming.

Kont furgus.

Wiinist, 8. jaan. Bukaresti lehed teatavad, et ühenduses Rõufogude mere-kommissjoni Bijertasse jõiduga, Rumeenia jaadit Pariisis Diamandi andis Prantfufe walitfufele memorandum, milles protes-teeritafje Wrangeli poolt ärareetud lae-wade S. R. W. Viidule tagajandmise wastu.

Memorandumis tuletatafje meele, et Prantfufmaa omal ajal kirjutas alla find-lustuspaberile Rumeenia kulla Moftrasse wiimise puhul, mille tõttu Rumeenial õi-gus on nõuda Prantfufmaalt selle wastu Wrangeli laewastikku. Suurkapitalistide leht „Adwerul“ nõuab kõigi Rumeenias olewate Wene riigi ja erawaranduste kon-jisfeerimist.

Rõufogude merekommissjon Pariisis.

Pariisist, 8. jaan. Bijertest wälja-jõitnud Rõufogude merekommissjon jõudis Pariisi.

Mjavad waleks.

Helsingist, 8. jaan. Kodanliffudes lehtedes liffatatafje ametliffult ümber wälja-maa ajalehtede teated, nagu tuleks eelisei-wal Balti riifide wälisajjade miniffrite konverentfil Wrangeli laewastikku Rõufo-gude Viidule tagajandmise kiffimus aru-tufele.

Raadiojaam Tokios.

Tokios on raadio ebaftandja jaam Echiba pargis üles seatud, mis Tokios efimene on.

mitte-Wene rahwaste juhtes timukalife tjarismiga, eksploateerides kogu raiooniffid Türgi, Persia ja Hiinamaalt — neid raiooniffid tjarismi poolt haaramise jõda-dega wallates? Lenin oli õige, kui ta rääkis, et tjarism „jõjalif-feodaalne impe-rialism“ on. Siit järgneb, et see, kes tjarismi lüüa tahtis, paratamata ka impe-rialismi wastu kae pidi tõstma, kes tja-rismi wastu tõufis, see pidi ka imperia-lismi wastu tõusma, niifama — kes tja-rismi kufutas, pidi ka imperialismi kufu-tama, kui ta tjarismi mitte ainult lüüa ei tahtnud, waid teda põhjaliffult häwitada. Tjarismi wastane rewolutfioon lähenes niimoodi ja pidi imperialismi wastafeks rewolutfiooniks, proletaarfeks rewolutfioo-niks üle minema, jefst et Wenemaa rewo-lutfioon pidi proletaarfeks jaama, ta ei wõinud oma arenemise efimestel päewadel rahwuswaheliffit ifeloomu wõtmata ja niimoodi üleilmse imperialismi põhialufeid wapustamata jätta“.

Ja fm. Lenin on sellepärast weel enam tähelepanuwäär, et ta juba 1902 a. Wenemaa rewolutfiooni rahwuswaheliffit ifeloomust aru jai ja seda finnitas.

Kuuljast „Mis teha“ („Что делать“) loeme: „Mälugu jeadis Wene marffistide ette lähema ülesande, mis kõikideft prole-tariaadi lähemateft ülesanneteft, mis maad nad ka ei oleks, enam rewolutfiooniliffim on ja et selle ülesande teostamine — j. o. mitte ainult Euroopa, waid ka Afsia reakt-fiooni tugewama müüri purustamine, — Wene proletariaadi rahwuswahelife rewo-lutfioonilife proletariaadi awangardiks teeb.

Nimelt nõnda ja ainult nõnda tuleb leninismi tekkimist jefetada. Imperialism, kui kapitalismi wiimane aste, mis ilma-majanduse waldas, jüwendas klassiliffid wahelerrad kuni wiimase wõimalufeni; jelles mõttes oli Wenemaa erilistes tingi-

Rõufogude maalt.

Mbi kannatada jaanud talupoega-dele.

Bafust, 8. jaan. Mii kui teada, ta-bas hiljuti Mherbeidshani lumetufjud ja kanged külmad, mis talupoegadele jünni-tafid mitte wähe tahju. Müüd on Mher-beidshani jefitidejatew komitee moodus-tanud erikommissjoni, kes findlaks määrab tahjude fuurufe, mis lumetufjud talupo-gadele jünnitand. Kommissjon annab abi neile talupoegadele nende tahju fuurufe järele. Niifama tehti kommissjonile kogu-jeks wõtta tarwitufele lume tiire fulamife wastu abinõufid, et pääfeda weepufufest.

Enneolemata külmad Armeenias.

Eriwanist teatatafje, et jään 8. jaanu-riil kange külmade tagajärjel lasti kogu kõi-f koolipõlilafed. Külmade tagajärjel ei töötä Karatliifi jaam.

Uued kulla afufohad.

Tfhitat teatatafje, et Tommoti lähedur-jes leiti üles uued kulla afufohad, mis on rikkamad kulla arwuliffufe poolest kui teifed Tommoti kaewandufed.

Goresmi oblasti jefffohit.

Ajutiffelt kuni kewadeni jääb Goresmi oblasti jefffohaks Hiwa. Siis wiatafje ta üle Uude-Urgentfhi.

Fergani külade traktorifeerimine.

Fergani oblastis on käesolewal ajal 20 traktorit, mis fiia jaatis Turkeftaani puuwilla komitee. Keil päewil jaadetafje finna weel 10 traktorit. Ulfje kawatfe-tafje Fergani oblasti jaata kuni 100 tra-ktorit. Põllumajandufe traktorifeerimine wõetafje kohaliffude elaniffude poolt täiefti rahuldawalt wastu.

Interwentsiooni kahjudeft.

Odesfa kub. töötaw interwentsiooni kah-jude kottufõtmise kommissjon lõpetas oma töö. Tuli fiffe 22.000 nõudmiffit 80.924 tuh. rubla fuurufes. Kahjude teadaandes märgiti üles kuni 3470 tapwiffe juhtumiff.

Manufaktuuri faatmine maale posti kaudu.

Põhja-Lääne oblasti agentuur „Swjafi“ kontor fuurendab manufaktuuri faatmiff talupoegade tellimiste pääle maale, Leni-nigradi kubermangu ja oblasti. Saadeti 2.000 meetrit fawelit ja 2.000 pääräitit. Pääle jelle on laiale laotatud oblasti kü-lades 720.000 pliiatfit ja 200.000 fawz-titit.

Agentuur peab lähirääkimiffi „Leni-nigradodeshdaga“, et külasfe jaata talupoja riiet.

mustes, et tema klassiliffid wastolud eriti jefgelt nähtawad olid, mille alufel partei kiffatiffifeerimine ja Lenini ning leninismi tõus jündis.

Eriti tähtis on, et iga jelftimees wõi-maliffult jüganwalt leninismi ajalooliffit tekkimiffit aru faaks. See arufamine ker-gendab jelftinaehi laufeid jefgemalt wälja ütelda ja koosolefutel oma aruande jef-tkohaks leninismi taktikat ja strate-gia t hoidma. Milles jefis II Inter-natfioonaaliga partei taktika, fiin hulgas ka Wene wahemlaste? (Meelutetada litwidaatorite ajajärku ja enamlaste wõit-lust nendega). Mis tähendab strategia ja misjufufed olid Wene tööliffe wõitlufe ajalooft strategiliffed manõwrid? Need jamad kiffimufed taktika juhtes. Teeme juurema wäljawõtte Stalinilt, kus nende kiffimuste pääle wastus olemaft.

„II Internatfionaalil jurnapatt ei jefia mitte jelles, et ta omal ajal parlamentlifu wõitlufe wormi taktikat tarwitaf, waid jelles, et ta nende wormide tähtfufe üm-ber hindas, neid peaaegu ainufesteks lu-gedes. Kui aga awaliffude rewolutfioo-niliste wõitlufe ajajärk algas ja wäl-jafpool parlamentlifu wõitluswormide kiffimuf efimefele plaanile afus, ei wõtnud II Internatfionaalil partei neid wastu, waid ütles end uuteft ülesanneteft lahti.

Minult järgmiffel, proletariaadi awalif-tude wõitlufe ajajärgul, kui kodanlufe fu-tumife kiffimuf otjefohjefeks praktika kiffimufeks fai, kui proletariaadi referwide kiffimuf (strategia) üheft kõige elulife-maks kiffimufeks muutus, kui kõi wõitlufe wormid ja organiffatfioonid — nii parla-mentliff kui ka mitteparlamentliff (taktika) täie jefgufega endid awaldaifid, ainult jef ajajärgul wõis fihiline strategia ja pro-letariaadi wõitlufe wäljatõõiatud taktika wäljatõõiatud faada“.

Cestlased S. R. W. Viidus.

Majandusliff elujärg tõufeb.

(Orlowi afundus Sofjedno wallas, Luga kreiffis, Leningradi kub.)

Rõufoguwalitfufe ajal tõufis afuniffude majapidamine. Peaegu iga talu-pojal on põllutõõmafinad. On maffew mitmepõllupidamine, põlluheina ja juurwilja kaswatamine. Puudub kool, haridus lonkab. On tarwis cestlaste-parteilaste abi.

Aastat wiisfimmend tagafi ilmuifd Cesti afuniffud fiia fuurde metfa. Suure töö ja waewaga läks nendel korda uut elu alustada.

Suured tfaariaaegjed maffud ja kõrge rent mõisniffudele ei laffnud afuniffudel, kõige hoolfufe pääle waatamata, kuigi fuurelt oma elujärge tõsta.

Minult nõufoguwalitfufe ajal hakkafid fiinjed afuniffud wabamalt hingama ja nende jefjuford hakkab paranema ning majapidamine tõusma. Sääf, kus 10 aas-tat tagafi oli lähipääsemata pööjastit, on nüüd fuurepäraline heinamaa. Põlluha-rimine on iga talupojal kultuuriliffel alu-fel, on maffew 5- kuni 9-põllupidamife jüsteem. On jissejefatud põlluheina ja juurewilja kaswatamine. On ka palju maaparandufe tööfid tehtud. Hobufte kaswatamine on ka eefjufuliff, on 5 tõu-hobuft. Suuremaid jaawufufi on ka teis-tel aladel.

Suuremal ofal talupoegadel on põllu-tõõriistad ja mafinad — niidu, tuulufufe, riifumife ja teifed mafinad.

Seda faid meie afuniffud kätte wifa ja

hoolfa töõga — pidades filmas agronoo-mide juhatusi.

Meie afuniffud tafufid ainja põlluma-janduslifu, finnituje ja wiljalaenu ilma ühegi fundufeta ära.

Kultuur-haridusliff töõ.

Halwemas jefjuforraft on meil kultuur-haridusliff töõ. Pääpõhjufeks on fiin fee, et wanad on haridufe wastu ütskõifed ja tatiftawad ka noori. Mjalehti tellitafje 20 talu pääle ainult 4 nummert. Laste koolikäämiffit tatiftab fee, et kool afub 4 wersta faugufel.

Meil oli warem ka lugemiftuba, kuid ta jai ofawõtmatusfe tagajärjel jefisma.

Tarwitame abi kultuur-hariduslifu töõ alal.

Et meie afundus on kultuur-haridusli-fus töõs maha jäänud, on jefetatam pää-asjaliffult jeflega, et puudub juhatus par-teiliste jelftimeeste poolt. Kahe aasta jooftul ei ole weel keegi käinud.

Meie ootame oma inftruktori.

„R. R. P. r a w d a“.

Leningradi kub.

Haridustõõ edeneb.

(Saaritfaff, Tompi kreiffis).

Noored hakkafid agaralt töõle. Organi-feeriti poliitring. Ilmub jefinaleht. On organifeerimiffel noorte kollektiiv.

Wõitlus parema tulewiku eeft keftab alatafa edafi. Kuigi warem märgata oli noorte seas ütskõifjufi „Punafe nurga“ te-gewufe wastu, fiis lafeb paari wiimafe kuu tegewus hääd tulewiku ette kuulutada, jefst pea kõi noored on toondunud enefe-arenemifele.

Hiljuti organifeeriti poliitring, milleft hurwiga ofa wõetafje. Läbi arutati mitmed ained, nagu riigi põhjefadus, ufuf tekkimine jne. Kõit on hääd, kuid ringi juhataja ei ole alati kohal. Luba, kallis jelftimees kiffida: „Miks ja puudub?“

Ajutati ka „Mjalehe fõprade ring“. Ta afus tegewufje ja 25. detf. ilmus efimene jefinalehe nummer, mis kõitidele fuurt hurwi pakkus. Siifiliffelt kui ka redaktfiooniliffelt jai jään palju fuowida ning loodame, et teine nummer paremini õnnestab. Redakt-fiooni kommissjonil oleks tarwis kirjütiffid paremini läbi arutada.

Noorte elu hakkab ka keema, millele an-dis tõufe kreiffi noorte organifaatori fm. Umbleja Saaritfaffe jõit, kus koosolek korraldati ja organifaatoriks kohapäle Mlefander Wendif waliti, kellele ülesan-dets jai noorte kollektiiv organifeerida. Selleks jõudu. Pääftwaataja.

Mustamantli mehed tulewad panna kõrgema maffu alla.

Meie mustamantli meestel on tihtigi fuured jiffetulekud, kuid maffufid maffa-wad päris wähe.

Näitufeks Domfinos on üts farnafestf kod. Raudmund. Ta jiffetulek on wähe-malt 300—400 puuda wilja aastaf, kuna jiffetulekumaks ulatab tal 20—30 rbl. pääle.

Selle jiffetuleku faab ta ju rahwa pi-mestamife päält ja jelle juures ei näe ta fuuremat waewa.

Sama lugu on kõfter Prolliga Karawai afundufest.

Kerge waewaga rahwa pimestamife päält jaadawaft jiffetulekust tuleb wõtta fuurem protfent töörahwa wabariigile ja kohalif-tude wäljaminekute katmiffeks.

„P. R. — s“.

Tafandame teed uuele elu-olule Punafed pulmad.

(Pärnamäe afundus, Troski kr.).

Jõulu ajal pidas fiin fm. Taltwer pu-nafed pulmafid. Sääf puudus täitfa papp ja ufuliffed kombat.

„Pulma“ tulid kofku noored, ehtitud punafte märkidega. Pidufufele anti po-litiline laad.

Eft küll tuli ette mõnda wana kommet, kuid jefpääle waatamata ütleme meie, Pärnamäe noored, fm. Taltwerile ja ta abikaafale tänu eefstuju andmife eeft uues algatufes wana häwitamife alal.

Organifaator.

Tarwis karistufi fuurendada.

(Remda wallast, Tompi kr.).

Meil on mitmed famogonni „wabrifan-did“, nagu näitufeks kod. P. P. Kudrowas, keda küll karistatafje rahatrahwiga, kuid jelleft on wähe. Pääle trahwimaksimiff nad afuwad juurema hooga töõle ja tõs-tawad ainult famogonni hinda, mis trah-wifutulud fiini fatab.

Kõige parem oleks wõitlufes famogonni ajamifega pääle rahatrahwi mõista farna-feid „wabrifante“ mõneks ajaks fiini.

„R. — s“.

Samm edafi.

(Jastrebinoft, Ringiffepa kreiffist).

Wiimafel ajal afufid klubi liikmeteks kooli-epetajad ning jeege faime juhtiwat jõudu juure. Hakkafid töõle uude ringid, nagu poliit-teadufe kool, põllumajandusliff ring. Kirjafaatja M. M.

Pihlwa kub.

Uue aasta algul.

Cestlased on jõudnud Welikie-Lufis oma klubi ofakonna ajutada, elus hoida ja enam eht wähem jelles ofas oma jõudufid koon-dada. Laialiff töõd ei wõi ollagi — jõu-dufid on liiga wähe ja nende õlgadel jefjab kõi töõ. Juuretulemiffit ei ole tähele panna. Ja töõ nõuab wäga fuurt hoolfust ja pin-gutufi juhatajatelt. Kõif tegelafed on ainult asjaarmatafjad, kes pääle oma päewafe töõ pühendawad ühiffondliffule tegewufele oma jõudu ja energiat.

Uue aasta algul tuleb fuowida tegelas-tele fuuremat energiat ja töõle edu. M. S.

Leningradi teated.

100 tuhat rubla teede paranda-miffeks.

Kubermangu majandusliff nõupidamine määras 100 tuhat rubla maanteede paran-damiffeks, mis weepufufe läbi kannatada faid. Selleft jummaffst faab Leningradi kreis 30 tuhat rubla, Ringiffepa kreis — 20 t. rbl. ja Troski kr. — 50 tuhat rubla.

Leningradi sadama talwiffe hooaja efimene kuu.

Talwiffe hooaja efimene kuu oli elawam kui ette arwati. Efimefe 30 päewa jooftul wiiffid jäämurdjad läbi 735 tuhat tonni laadungit, j. o. rohkem, kui ette arwati kogu hooaja efimefe poole pääle.

